

KEDVENC HELYEM

Dömötör Júlia:
csomorkányi rom

Mi a kedvenc helye? – kérdezzük Szeged és Csongrád megye lakóitól, közszereplőktől, és olyanoktól is, akik nem közismert emberek. Városrészt, utcát, épületet, intézményt, kocsmát, parkot, akár járdaszívet is megjelölhetnek, de meg kell indokolni a választást. Reméljük, érdekességeket – személyeket és helyeket – ajánlhatunk így olvasóink figyelmébe, és azt is, hogy amikor befejezzük, többet tudunk egymásról és a helyről, ahol élünk.

– Több kedvenc helyem is van, de ha választani kell, akkor azt mondom, leginkább a csomorkányi templomromot kedvelem. Beszélhetnék arról, mikor épült vagy pusztult el, de nem is tudom pontosan, másrészt inkább azért szeretem ezt a helyet, mert ott önmagam lehetek – mondta Dömötör Júlia, a vásárhelyi Konrad Lorenz Természet és Állatvédő Egyesület elnöke (képünkön). – Már az is kalandos, ahogy kimegyünk a városból, s a szántóföldek, rétek, legelők közepén egyszer csak felbukkan a középkori épület romja. Amikor csak tehetem, kimegyek oda. Sajnos a

sár miatt egy ideig nem sikerült kijutnom, így utójára tavasszal voltam ott. Először egyébként kisgyerekkoromban, édesapámmal mentünk ki, majd a családdal is sokszor jártunk a romnál. Amióta tudok autót vezetni, egyedül is kijárok. Úgy érzem, a rom régisége felidéz az egykor Csomorkányon élőket, akikben volt tartás, becsület. A másik, ami miatt nekem a templomrom nyugalmat ad, az, hogy ott nincs senki, azaz nincs olyan körülmény, ami a mindennapi életben feszültséget okoz. A templomromnál csak én vagyok. Ha pedig kicsit nyugton maradok, egyszerre megjelennek a nyulak és a madarak, s ez is nagyon kellemes élmény.

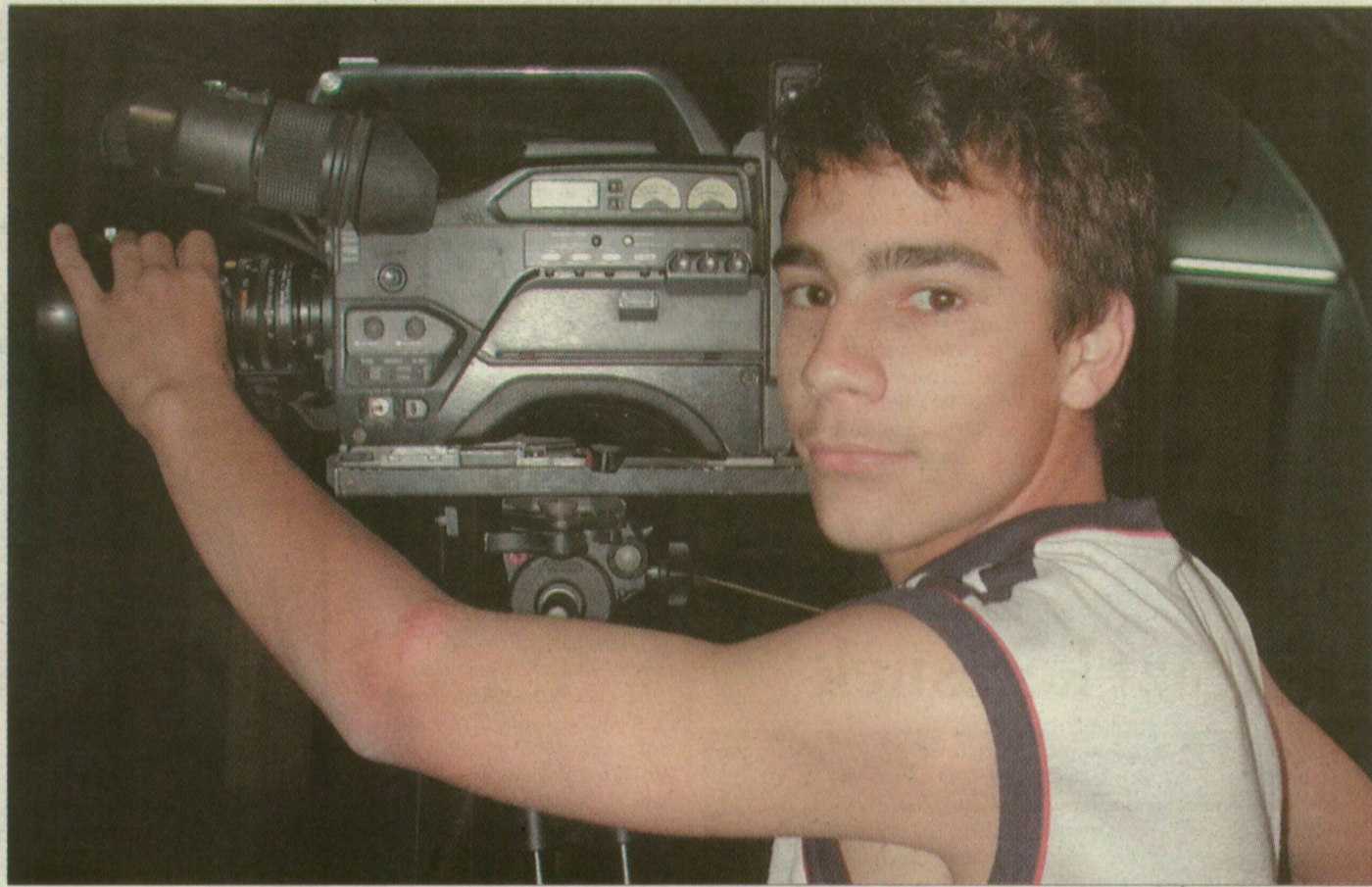
B. K. A.

A templomrom vadregényes környezetben

Fotó: www.kmnp.hu

Ferenczi János Dávid már az első filmjével sikert aratott

A makói roma fiatalember
berlini Arany Csapója

Ferenczi János Dávid gyakran időzik a makói tévé stúdiójában

Fotó: Szabó Imre

Úgy gondolja, a művészi hajlamot anyai nagyapjától örökölte, aki muzsikos volt, s talán bádogos édesapjától is, aki fiatal korában szívesen fotózott. A roma származását is vállaló makói Ferenczi János Dávid tehetsége mindenestre vitathatatlan: tizenöt éves, és első filmjével mindjárt négy díjat aratott – köztük a berlini Arany Csapót.

Ferenczi János Dávid a Galamb József szakképző iskolában tanul gépésztanúságnak, ám abban bízik, a film lesz az élete. Erre minden esélye meg is van, hiszen Honvéd city című, nyolcperces dokumentumfilmje az utóbbi néhány hétben négy díjat is nyert: alkotása két hazai országos ifjúsági szemlén második lett, majd ugyancsak má-

sodik a görögországi Camera Zizanio nemzetközi fesztiválon – a berlini nemzetközi ifjúsági filmszemléről pedig Arany Csapóval jött haza. Mindez akkor különösen megdöbbentő, ha az ember tudja, hogy igazából ez volt Dávid legelső komoly filmje.

Díjnyertes Honvéd city

A srác egyébként három szatmari otthoni, webkamerával forgatott, zenére megvágott opuszok voltak, amelyeket ma is szívesen megnéz – de csak azért, hogy lássa, azóta mennyit fejlődött. Filmjeit tavaly áprilisban, épp a születésnapján adta oda a Zoom To Europe and the World fesztivál fő szervezőjének, Cibolya Kálmánnak. Alkotásai nemcsak a fesztiválon arattak sikert: a makói ifjúsági videoműhely és

azóta a helyi televíziót is vezető Cibolya Kálmán azt mondta neki, lát bennük fantáziát, ezért forgasson egy komoly technikával készülő filmet. Ez lett a későbbi díjnyertes Honvéd city, melynek rendezője, operatőre és vágója is ő volt. A nyolcperces dokumentumfilm, amelyben helybeli lakosok is megszólalnak, a jelentős részben cigányok lakta városrésztől igyekszik előítéletektől mentes képet nyújtani a nézőnek. Ferenczi János Dávid egyébként, bár nem ezért forgatott éppen Honvédról, maga is vállalja roma származását. Mint mondja, kisebb korában olykor voltak is emiatt kellemetlen élményei, ma már azonban mindenki elfogadta őt.

Kitartás és akaratérő

Az éppen nyári szünetét töltő diák gyakran időzik a városi te-

levízió stúdiójában: igyekszik ellesni a szakma fortélyait, s közben segít a felnőtteknek. Úgy gondolja, a művészi hajlamot talán anyai nagyapjától örökölte, aki muzsikos volt, s talán bádogos édesapjától is, aki fiatal korában szívesen fotózott – ám azt mondja, a filmzés nem is elsősorban tehetség, hanem kitartás és akaratérő kérdése.

Újabb filmötlete van

Hogy mit csinál a szabadidejében, ha éppen nem forgat? Szívesen motorozik, zenét hallgat, főként rockot, és lóg az interneten, mint szinte minden tizenéves. De már újabb filmötlete is van. Ismét Honvédról szeretne forgatni, ám ezúttal egy csak zenével kísért, életképeket, hangulatokat felvonultató alkotást.

SZABÓ IMRE

A határon túl is tanítanak a szegediek

Néptáncos lesz az ideji nyár

Tánctáborokat szervez, külföldi vendégszereplésekre utazik, szegedi fesztiválokon szórakoztatja a nézőket a Szeged Táncgyűttes a nyáron.

Sűrű néptáncprogram ígérkezik a nyáron a fél évszázados múltú Szeged Táncgyűttes háza táján. Nagy Albert, a több száz fős táncgyűttes vezetője elmondta: két csoportjuk a napokban

vendégszerepel Törökországban, júliusban és augusztusban pedig Német- és Finnországba utazik több szegedi csoportjuk és az együttes táncoktatóitól tanuló határon kívüliek is. A magyar néptáncművelés képviselői a szegedi – illetve az általuk tanított bánsági – táncosok július elején a kétnapos rangos temesvári nemzetközi folklórfesztiválon is, ahol ezernyolcszáz fellépő mutatja be saját népeinek táncait.

Fellépők a Szeged Táncgyűttes ötvenéves jubileumi programján

Fotó: Karnok Csaba

A felnőtt táncosok idén nyáron magyarul romániai településeken tánctáborokban is terjesztik a magyar folklórt. Június végén a Bihar megyei Margittán kétszázötven kisebb-nagyobb érdeklődőt tanítanak, augusztusban pedig Mezőtelegden és a temesi Végváron szerveznek tánctáborot. Az érdeklődést jelzi, hogy már jó ideje

betelt a táborok kerete. A határ menti Rószkén július 10. és 14. között lesz tábor, ide még lehet jelentkezni.

A Szeged Táncgyűttes a házigazdája a nyári nemzetközi néptáncfalalkozónak is, amit idén tizenhatodik alkalommal rendeznek meg székhelyükön. A július 3-ától 9-ig tartó fesztiválon a város terein, a Ligetfürdőben és a környező településeken lépnek fel a szegedi, és az általuk meghívott román és vajdasági táncosok. A Kálvária sugárúti székház udvarán felállított, háromszázötven négyes szabadtéri nézőtérén 4-én és 6-án a felnőtt csoportok és a határon túli tanítványok adnak ízelítőt a Kárpát-medence szinte összes táncdialektusából. 5-én a Magyar Állami Népi Együttes szerepel a Kálvária sugárúti színpadon a Verbunkos című produkcióval. Az előadásokra ezeröttszáz és kétezzer forintért az együttes székházában elővételben válthatók jegyek.

A nyári szegedi néptáncrendezvényeket a július 24. és 30. között megrendezett XXII. szegedi nemzetközi néptáncfesztivál zárja, amelynek előadásain és utcai fellépéseiben bolgár, török, görög, csuvas, lengyel és román táncosokat is láthatnak az érdeklődők.

T. R.

Vasúti mesék

Úgy adódott, megint összefuthattam vasutasékkal. Dolgozni hívtak, gyönyörű munkához, de kávékavargatás közben anekdoták is szallogtak. Arról a gőzös mozdonyról is, amelyik a város közepén hirdeti a múltat.

Az pedig úgy esett volna, hogy gumikerekű akármilyen vette a hátára a Tisza-pályaudvaron, és hajnalok hajnalán cammogott be vele. Jöhettek volna villamosíneken is, kicsi vontatóval, akár éjnek évaadján is, de inkább fölrakták a járgányra. Nehezebb lett volna az eleven sínekről átemelni a helyére, mint egyenesen mellé kormányozni. A hajnali derengésben, mondom, az adoma szerint, fölkiáltott a négyéves Pistike: nézd, idesapám, jön a mozdony!

Erősen kótyagos volt az idesapám, maligánfokokkal jól megrakott borízú basszusán ennyit vakkantott csak: hülye vagy te, gyerek! Hogyan jöhett az aszfalra mozdony?

Ha már ilyen szépen összefutottunk, és még lehetett egy kicsit kavargatni a kávé, megint megkérdeztem, mi lett avval a szárnyaskerek-émlékemmel, amelyiket Hemmert Jani álmodott oda a régi vasúti híd fejéhez? Azokból a hatalmas kötömbökből lett volna összeszerkesztve a talpzata, amelyek valaha igazi mozdonyokat is megtartottak.

Ketten is tudnak róla, és mindketten ugyanúgy. Félegyházáról hozták a mozdonykereket, a szegedi fűtőházban megszárnysították, de mindmáig nem sikerült fölállítani abban a kis háromszögben, ami még szabadon maradt a néhai hídlábnál.

– Talán azért, mert új ember lett a város főkertésze. Nem lehet tudni. – Emberek! Itt ez a vén alkotmány, és ez a terület a tiétek. Miért nem hozzátok ide a mozdony farához? Vagy az orrához.

– Elférni elférne, de nagy baj van. Elkészült már a magyarzó táblája.

– Avval együtt.

– Éppen avval nem lehet. Az van ráírva, ezen a helyen állott az a vasúti híd... Ma még mindenki tudja, a vasút-igazgatóság mögött soha nem állott vasúti híd.

Janink szerint ez is csak mese. Belátom, legalább annyira nehéz munka lenne másik magyarzó táblát kiöntetni hozzá, mint olyan városi főkertészt találni, aki a szárnyas kereket bele tudná alkudni a kicsike háromszögbe.

H. D.